

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa T. López Bernagós)

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGAS DE MARRÉS I DE LA REGIÓ I LA NACIÓ, SINDICAT, 115. TELEFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: Fòra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 150. — ESTRANGER, 250

EL MAL SABATER

—No's cansí, no... Si de una hora lluny se veu que'm són estretes!...

L'odi

El fel de l'odi ja torna a sobreixir. Al nostre voltant, les passions anticatalanes esclaten totes plenes de veri i de ràbia. El crit de ¡Visca Catalunya! és perseguit bàrbarament. Els hostes ens volen treure de casa. Hostes amb fums de conqueridors, amb ànima de despòtes, amb instints de gent dolenta. Qualsevol incident serveix de pretext per a esterioritzar l'odi que senten per Catalunya, noble terra de llibertat, els mateixos qui la exploren i la munyen.

L'ideal de Catalunya no és d'odi per ningú. Catalunya vol la seva llibertat. Aquest és el seu crim. Per això l'avorreixen. Ells voldrien una Catalunya resignada, servil, que parlés en castellà, que tingués diputats cuneros, que fes l'acatament davant tots els funcionaris i empleats, que es considerés inferior a la raça dels hidalgos. A una Catalunya així, ells la protegrien, i li dirien «laboriosa», i li conservarien els aranzels i la deixarien engreixar...

Però aquesta Catalunya no seria la nostra, la del nostre esperit, la de la nostra llengua, la del nostre cor. De Catalunya només n'hi ha una: la Catalunya catalana, la que parla amb el llenguatge propi, la que sent la dignitat de la raça, la que estima la llibertat i vol aconseguir-la, costi el que costi. Contra aquesta Catalunya, que és la veritable i única Catalunya, va l'odi baix dels enemics de tota mena.

LA CAMPANA DE GRÀCIA, que ha estat sempre catalanesca, avui s'ho sent més que mai. Davant la canilla que lladra i mossega, alcem el crit de ¡Visca Catalunya! I qui no vulgui escoltar aquest crit... arril i que s'en vagi d'aquesta terra, sempre oberta als hostes que la respecten, però disposada a no deixar-se maltractar ni oprimir per ningú.

L'Estatut

Un advocat, un polític professional dels que comprenen millor l'articulat de les lleis que no pas les forces esperituals, analitzaran, com els folis d'un plet, l'interminable narració de les prerrogatives que la Comissió extra-parlamentària otorga a Catalunya. Segurament, els advocats i els polítics professionals que desitgen aprofitar l'hora màxima d'Europa per a l'hora màxima de Catalunya, rebutjaran la concessió, la qual certament esdevé migrada davant de la nostra voracitat nacionalista. També per a alguns serà restringit l'estatut elaborat per la Mancomunitat, però en tots dos, en el de Madrid i en el de Barcelona, hi ha el bate de Catalunya com a poble de força i de diferenciació.

I això és lo substancial. Fa vint anys escoltaren les corts d'En Romero Robledo als primers parlamentaris amb una extranyesa semblant a la que percebrien els pagans davant dels nazarens, i els aristòcrates davant dels revolucionaris francesos. L'evangeli nacionalista trencava totes les seves teories polítiques i totes les seves visions espanyoles. Les llibertats americanes se comprenien, perquè l'emancipació colonial era ja tradició en l'història d'Espanya, però ¿com entendre la llibertat de Catalunya, d'un territori que era Espanya? La frase d'En Romanones an En Cambó, advertint-li no admetia ni diàleg sobre el nacionalisme, no era un anacronisme, sinó la persistència de l'esperit de la restauració i de la voluntat espanyola. Encara avui ¿quants mil·lions d'espanyols, fins dins de la nostra ciutat, en plena rambla, segueixen no admetent el diàleg?

Jo no vui saber ni la quantitat, ni la qualitat de l'autonomia otorgada. El fet transcendental és que el diàleg ha estat iniciat, i que davant de Catalunya, esquerpa, ells, els que no volien ésser interlocutors nostres, ens adressen un monòleg panegíric. El plet està guanyat en primera instància. Catalunya se troba davant el segon episodi de la seva llibertat. El primer fou la Mancomunitat; el segon ho serà la Generalitat; el tercer l'autonomia plena, amb parlament i sobirania. I això, fatal, inexquívable, per una doble voluntat patriòtica i lliberal. Perquè milers de homes que no s'incorporaven a l'acció nacionalista per creure-la un localisme arcaic, veuen que l'autonomia pot ésser la realització de llibertats que l'Estat unitari ens nega i que amb l'actual organització espanyola seria precís, per a obtenir-les, un esforç excepcional.

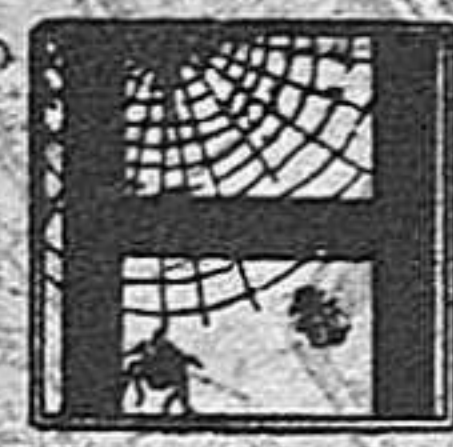
Per això no comprenc l'actitud d'algun preclar amic que amb una equivocada visió

jacobina de l'Estat espanyol, demanen per a aquest una tutoria sobre l'ensenyansa, per exemple. Es que's creu, sincerament, en una llibertat professional? Es que han estat ja oblidats els episodis dels professors krausistes, el de don Anselm Arenas, el de l'Odon de Buen? Es que pot un professor oposar-se avui als dogmes religiosos, als històrics i als polítics de l'Estat Unitari? I no constitueixen institucions tibetanes les nostres universitats i instituts? L'Institut d'Estudis Catalans no ha excluit cap ideologia. Davant meu, editat per ell, estan les conferències d'En Dorado Montero. En les biblioteques de la Mancomunitat, no es realitza cap expurgació. Això no és el laïcisme, naturalment, però tampoc l'intolerància.

Aquest deu ésser el nostre estatut espiritual, l'afany d'una llibertat inextingible, el dalit de que Catalunya sigui un recó europeu en l'africanisme ibèric. I com que els nostres adversaris concedeixen a Catalunya la beligerància, a nosaltres ens toca assolir la seva hegemonia lliberal.

PARADOX

L'autonomia municipal

Heu vist? Ara tots els unitaris i centralistes es fan partidaris de l'autonomia municipal. Partidaris de llengua. Els fets ja són altra cosa. I es fan partidaris nominals de l'autonomia dels municipis, per a tenir una plataforma contra l'autonomia de Catalunya. La maniobra és tan grollera, que els qui s'hi deixin enganyar seran uns perfectes infeliços.

Els qui volem de debó l'autonomia municipal som els qui defensem, l'autonomia de Catalunya. El centralisme espanyol ha destruït les llibertats municipals. Dels municipis, com de les Diputacions provincials, n'ha fet ximpls dependències del Govern. Si la gent de Madrid volia establir l'autonomia dels municipis, per què no l'ha establert durant els anys i els segles que ha exercit el poder? Es una cosa grotesca que ara surtin com a defensors de l'autonomia municipal els mateixos que l'han destruïda, els qui han deixat els municipis sense facultats pròpies, sense hisenda pròpia, i els han posat sota els peus dels governadors civils i entre les urpes dels cacics. Es una befa intolerable que parlin de l'autonomia municipal els qui han creat i sostingut el sistema africà dels alcaldes de Reial Ordre.

L'autonomia municipal ha de venir, i vindrà ben aviat. Però serà obra, no de la gent de Madrid, tan enemiga del municipi com de la regió i la nació, sinó de la sobirania de Catalunya, representada pel futur Parlament català.

Per aquest camí, pel camí lliberal i democràtic, per l'ample camí de Catalunya, l'autonomia dels municipis vindrà. Si l'haguéssim d'esperar de Madrid no vindria mai. Tot el més, s'implantaria una ficció, una caricatura d'autonomia municipal amb aquesta que forma part del projecte redactat per la famosa comissió extra-parlamentària sota la inspiració d'En Maura, que ara ha volgut aprofitar la ocasió per a col·locar el seu projecte d'Administració local, naufragat deu anys enrera.

I a fe que és autonomista el projecte de la comissió «extra». Comença per imposar als municipis catalans una determinada forma de constitució, i pel procediment del sufragi corporatiu els pren la llibertat democràtica, fonamental, de regir-se segons la voluntat de la majoria dels pobles. Destruïnt de fet

el sufragi universal en les eleccions municipals, es preté concedir l'autonomia als municipis!

La qüestió del règim municipal, dins d'una Catalunya autònoma, és una qüestió interior dels catalans. Nosaltres l'hem de discutir i l'hem de resoldre. I la resoldrem molt millor que no pas la gent de Madrid. I allò que els catalans ens hem de donar nosaltres mateixos no necessitem ni volem que ens ho donguin la gent de Madrid, que ara com sempre usa el procediment de fer servir unes quantes etiquetes per a disfregar les seves falsificacions administratives i polítiques.

FULMEN

QUÈ HI TÉ QUE VEURE?

Si a la gran Societat de les Nacions Espanya no hi pot tindre una cadira, i al ser a la setmana dels «barbuts» fa fret al dematí, glaca al migdia, i ja no vé vermella de color la enamorada, excelsa Autonomia;

Si En Ratibor ha passat tan tranquil a tants morts ignocents fent pam i pipa, i no se'n va un senyor governador curt de paraules, llarg de belicisme;

Si la Mary-Focela perd el seny, agrasant-li ésser la policia, que té fret al carrer i se'n va al clos a ofrenar a don Clodoaldo, i a fer pinyes;

Si a Buenos Aires fan un noucents nou, i a Rússia van de menys els bolxevistes, i a Alemanya no saben per on van, i al Luxemburg se republicanitzen, diguin: què hi té que veure amb tot això l'aire que va al darrera dels tramvies?

J. COSTA I POMÉS

Tríptic

1909

A casa dels senyors vessa de llum. Els amos han rebut la visita d'uns nobles de ciutat que durant el dia han caçat pels boscos dels voltants.

L'hostatge magnífic on passen una part de l'any els senyors d'aquelles terres, és aquella nit escenari de tota mena de disbauxes. Dones hermosíssimes roden per terra amarades de vi.

Fora d'aquell palau la nit és crua. Les barraques dels pagesos, cobertes de neu, són geladores i a dintre s'hi moren de fret les famílies dels obrers de la terra que suen de sol a sol per a enriquir als seus senyors.

Les possessions són immenses. Allí s'hi cull de tot. Blat per a menjar i per a vendre. Fruïtes riquíssimes per a satisfer la golafreria dels amos. Verges ignoscents per a esbravar-hi la seva bestialitat els senyorets. Cinc-centes famílies s'hi moren de gana coneixent cinc mil jornals de terra pròdiga, per a que una sola família pugui banyar amb xampany a les dones alegres de ciutat.

1919

La casa dels senyors vessa de flames. L'han assaltada els pagesos i han degollat a tots els seus habitants.

No li han valgut al orgullós senyor sos clams de misericòrdia genolls en terra. De sota els llits han sigut arrencats amb forces els coberts senyorets. La fúria popular no ha respectat ni les criatures. Després han calat foc al edifici.

La misèria i el dolor covats durant segles han esclatat en odi, i la venjança popular ha sigut tan ferotge com la indiferència dels senyors al sofriment dels seus vassalls.

1929

Cinc-centes famílies pageses treballen amorosament els deu jornals de terra fecunda que cada una d'elles posseeix.

Al centre de cada propietat hi ha una caseta alegre banyada de sol i cercada de jar-

El capellà de poble

—Que tal?... Què diuen per Vilanoveta?...

—Indignats contra l'Assemblea. Es clar. Qui no els fa convocar

els rectors, en comptes dels secretaris?...

... Si de una hora lluny se ven unes estatuetes...

dins. Nens xamosos, nêts com una plata, juguen entre les flors.

Sobre el solar on s'aixecava la casa dels senyors hi han unes magnífiques escoles plenes d'aire i llum. La misèria i l'odi han fugit d'aquells indrets i tots els esperits se senten amarats d'un amor sant.

El contrast entre l'orgia boja i la dolorosa misèria, ha desaparegut. La sana alegria invadeix tots els cors.

JEPH DE JESPU

Engrunes

De la senyora Carlota que va a missa cada dia els uns diuen que és devota però altres diuen que espia.

-Tan mateix és veritat, Rosa, que el teu marit no't fa res? -Si, dona, que'm fa; em fa... nosa.

-A vostè li convendria pendre banys de sol, Rogés, -M'agradaria molt més pogue'ls pendre en companyia.

Un pobre va seguint pobles i almoïna va demanant però a tot arreu li diuen:

-Un altre dia, germà. Un altre dia -murmura caminat el pobre vago ja està vist que un altre dia tindrè de veni amb un carro.

M'han dit que la Caterina és noia molt vergonyosa. -Com ho sap? -Perquè en els banys ensenyava les vergonyes.

J. STARAMSA

Oiga usted, carcama!

EL GLOBO, periódico de la edad de piedra que se publica en Madrid, se mete conmigo en uno de sus últimos números.

Yo no leo a ese megaterio. Me estomagan las canas. Me crisan los nervios las sandeces y la chochera de los ancianos. Las antigüedades, aun las venerables, me jiban: ¡Buen viento para los que se van del mundo! ¡Que bien babeado y bien trotado nos lo dejan, los indinos!

El Globo es órgano de don Facundo Dorado y del Centro de Hijos de Madrid. Esto lo explica todo, según la persona a quien debo las referencias que me fuerzan a escribir este artículo.

Al Padre Facundo y a sus Hijos de Madrid les han molestado unos juicios, que yo emiti en estas páginas sobre la villa y corte.

Excuso decir que todas las injurias que en mi escrito yo vomité y volqué, iban dirigidas al Madrid oligárquico, burocrático y chulapo. El otro, el Madrid inteligente y sonriente, el Madrid pensador y productor, el Madrid que trabaja y vela, que lucha y suda, y se fatiga en la faena intelectual o manual, goza de todos mis respetos y de toda mi estima.

Si en el artículo incriminado no hice la debida distinción, fué porque ya se sobreentendia. Y sepase para lo sucesivo.

Nosotros, en la villa del oso y del madroño, más que el madroño, vemos el oso, es decir, la fiera. Vemos la corte, es decir, el cetro de corrupción, de explotación y de opresión de España.

El pueblo de Madrid será muy bueno. Pero los pretores y los proconsules que esquilan, esquilman y aniquilan las españolas provincias, en Madrid tienen su nido y de Madrid salen.

Gentuzza enviada de Madrid me ha desterrado a mí de Cataluña y Aragón. Moya, el cacique de la Editorial, es el sayón y el verdugo de mi país. La meseta castellana es el

L' hora intempestiva

-Venia a ensenyar-li unes mostres de tintoreria... -Res!... Ara no estem ni per tintoreria, ni per sederia, ni per llaneria. Ara només estem per l'Autonomia.

peñón hostil en que ha asentado su castillo roquero el señor de España, el picacho adusto en que tiene sus polluelos y sus huevos el ave de rapina asoladora, la Majestad terrible, señora del espanto y del estrago.

¿A donde quiere, pues, El Globo que dirijamos nuestros tiros, nuestros flechazos y catapultazos? ¿De quien quiere que nos defendamos, sino de quien ataca nuestra bolsa y nuestra libertad?

El Globo dice que Madrid me ha acogido bien; y que por esto le debo gratitud. Efectivamente, no hice más que llegar, y Madrid me abrió sus cariñosos brazos, es decir, las puertas de la cárcel. Desde que estoy aquí, la policía no me pierde de vista.

¡Caray, con la buena acogida! ¡No parece sino que me hayan erigido un monumento, como al héroe de Cascorrol! ¿Que Madrid me ha dado hospitalidad? ¿Y por qué me la había de negar? Al precio que aquí me la dan, me la dan en cualquier parte. No haberme echado de Barcelona, y no haberla venido a molestarles a ustedes. Pero todo se puede arreglar. ¿Estorbo? Pues no hay más que levantarme el destierro, y me marcho.

ANGEL SAMBLANCAT

SONATA XXI

RECORDEU-VOS de lo que vos vaig dir: Aquesta guerra sinó del tot del tot, en gran part, la guanyaren Lenine i Trotzky. Mal anirà qui no ho vegi i pitjor qui vulgui sometre'ls com Gallifet als de la Comunne.

Potser mai de la vida s'ha vist un riu de pólvora com aquest, que sortint de Rússia, com serp de mil anelles, abraça tot el món. Es a l'Argentina, és a Anglaterra, al Mèxic, a casa nostra amb el rellogat de Portugal. Es arreu. Uns oficials francesos confessaven que ja no serien mai més ells els directors. Ni ells, ni els jutges, ni els capellans. Els poilus eren els indicats per a dirigir la gent del XIX.

I la gent de trinxa patí molt, i qui patí molt, de no tenir un cor molt tendre, odia molt.

Aquest cor tendre el tindran els poilus? Dal! dal! dal!

A mi, me sembla que no.

-Vostè: senyor Canons, que s'envinguí, mentres els germans nostres eren segats per les ametralladores, que vol manar aquí?

-Res! Calli, calli i pagui amb diner per als que sofrim tots els horrors de la guerra, la sang, els suors i les angúnies sofertes.

-Es que jo...

-Es que res! Tenim dret a tot, tu te feres l'il·lusió de que lo que era teu ho era. Cal! Lo teu és nostre, que fórem qui ho guanyàrem, posant davant de les bales enemigues

nostres pits, i enfront dels gasos asfixiants nostres narines amb morrió i vivint mesos i anys com si enlloc d'homes fossim taups.

Naturalment que'l burgès no voldrà rendir-se; naturalment que vindrà lo que vindrà. Vos juro avui com avui, a mi, catalanista de tota la vida, m'interessa molt més la vaga de Buenos-Aires, la revolució de Portugal, els combats en les ciutats alemanyes, que'l projecte aquest, imbècil, de la autonomia (?) inventat per don Antoni i don Niceto.

I ara parlem del projecte. Sembla que a les Corts encara serà retallat. Que fassin el que vulguin. Però, suposant que s'acceptés íntegrament, mai, mai podríem acceptar-lo.

I ara? L'ensenyança deurà romandre com tal dia com avui. -Vaja torneu-se'n al llit que això és la llitna.

Jo els dono comunicacions, hisendes, policies i tot lo que vulguin i que'ns deixin la sobirania en el ram de l'ensenyança. Tot lo demás són orgues.

Poguem ensenyar en català, que lo demás ens serà donat per torna.

Els, els punyellers, prou ho veuen i és per això que resisteixen i se posen d'esquena a la paret, tocant an això. Res hi fa. Cal resistir. Ensenyança, comunicacions, lleis socials, força d'ordre públic, dret, tribunals, hisenda, tot això té d'ésser nostre, sense dret a ficar-hi el nas ningú.

No cedeixen aquests tutors als quals si els demanessin comptes tindriem que pagar els bous i les esquelles? Doncs, avant!

Visca Catalunya lliure! No hi ha pas cap matalasser per aquí? No és que'ns fassin por, no. Es que tinc una temença de deixar-me portar per el geni, i el meu geni és molt dolent.

En fi ja veurem com anirem. I molt aviat serà mort qui no ho vegi. Divendres és l'Assemblea. Tinguem confiança una vegada més.

Bevem, per Catalunya avui, bevem. MORITZ XXX

La Conferència de la Pau

-Poc a poc es va acostant...

-El què? -L' hora benaurada en que's reunirà el Congrés de la Pau.

-Santa paraula! La Pau!... Al pensar-hi sols, sento que se m'ompla l'ànima d'una dolcesa tan gran, que no sé com expressar-la. Però... parlem formalment, vostè és creu que allà a Versalles de debò és farà la Pau?

-I ara!... Això sí que té gràcia!... Doncs per què es deuran reunir tots aquests grans personatges

que amb poders dels seus Governos van acudint cap a França? La missió que'ls porta allà, no és la d'establir les bases de la Pau universal, d'una manera tan sàvia que mai pugui ningú per cap motiu pertorbar-la? -Que és aquesta sa missió ja ho sé, però devegades un surt de casa per naps i acaba per comprar raves. -Què vol dir?

-Que no ha llegit els particulars programes d'alguns dels inter-ssats? L'un pensa augmentar l'esquadra, a fi—diu—de mantenir el mar lliure i nèt d'obstacles; l'altre preten conservar el mateix exèrcit que ara, perquè serveixi de frè a les idees malsanes que podria tenir algú; aquest aspira aixamplar-se fins als límits tals o quals; aquell vol un bocí d'Àfrica, que temps ha que li fa goig, i una bona llenca d'Àssia. -Oh! Si comencen aixís, bonic sarau se'ns prepara. -Doncs què s'havia pensat? Sap, el Congrés de Versalles, com me'l represento jo? Com una capsca tancada, dins de la qual lo mateix hi pot havè un gat salvatge que un blanc i ignocent colom. Acabada la jugada,

arriba l'hermós moment de repartir les ganàncies, més, hi haurà entre els guanyadors prou abnegació i prou calma per sapiguer fer les parts en la forma que demanen els qui volen sobre tot: una Pau sòlida i ampla? -Mister Wilson diu que sí. -Seria en extrem laudable que'l ianqui ho endevinés; no obstant, jo, sense inclinar-me cap al sí ni cap al no, si fos home d'importància i hagués d'anà a aquest Congrés, sap, en el meu equipatge, què m'hi faria posar? Una bona ampolla d'arnica.

C. GUMÀ

DAVANT LA REACCIÓ

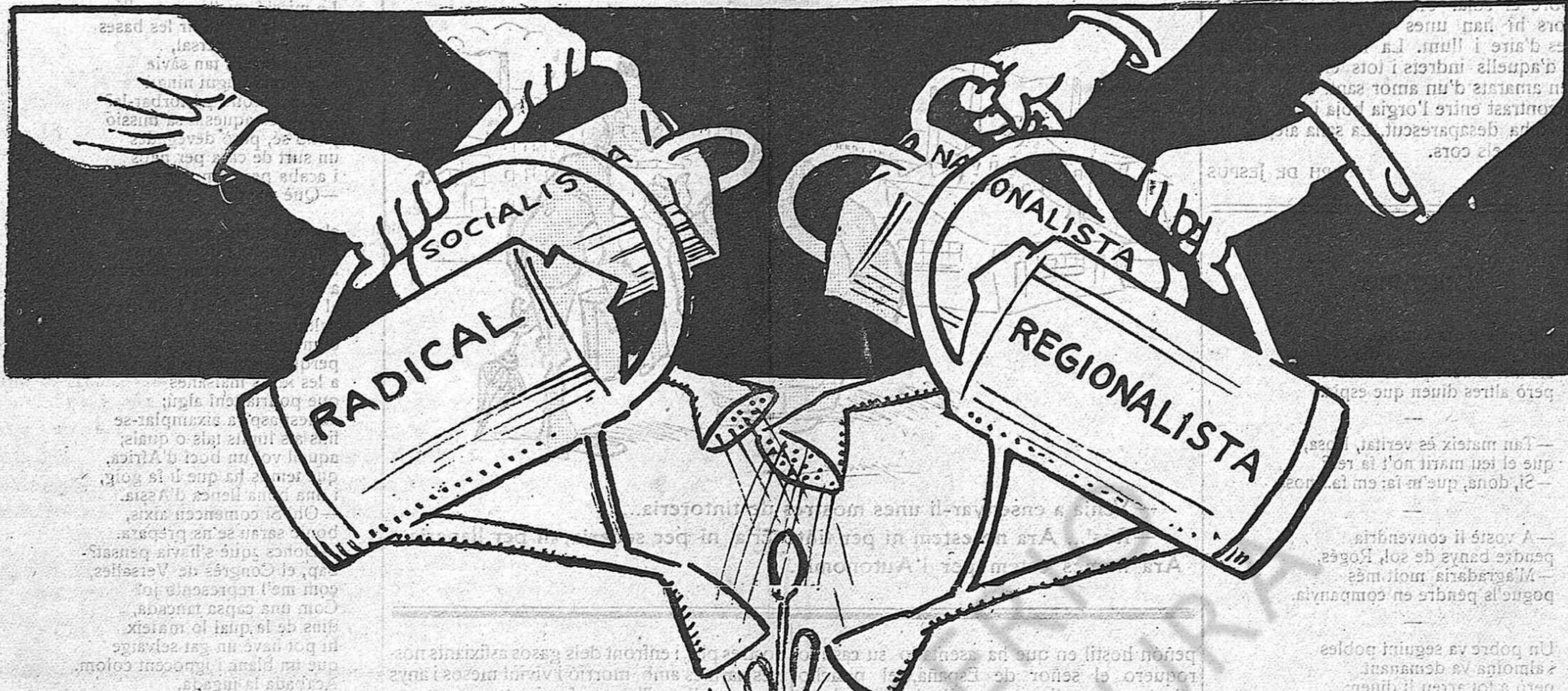
SOM molts els liberals que batallen per l'enderroc del clericalisme; però no crec pas que tots ens comportem de la manera més adequada per a aconseguir-ho. Alguns de nosaltres tenim unes maneres de obrar davant la superstitió religiosa, que fan posar dubtes del convenciment que es pugui tenir de la seva falta de fonament racional i veritat històrica, amb sa inherent influència nociva, o bé s'ha de atribuir-ho a una poc recomendable feblesa.

Això pot concretar-se més que a la generalitat del poble, on la majoria obren segons se'ls escuan en tal moment, sense criteri fixo; deu reduir-se al menys als escollits, escriptors, capdavaners de partit, als que per una causa o altre són escoltats i el seu pensar serveix de norma a seguir pels altres, forces vegades. Crec, amb tot, que a fer-se per molts un examen de consciència; s'hi trobarien unes indecisions i faltes de conseqüència del tot lamentables.

La religió que hauria d'ésser un problema primordial a resoldre o al menys intentar-les, puix sempre s'obtidria seguretat d'apreciació i camí expedit per a saber a què atendre's en posar d'acord els fets amb les paraules, evitant el contradir-se multitud de vegades; sembla que molts no ho creuen pas així, per la volubilitat, poca atenció i fermesa amb que les tracten.

Deixant apart els casos malauradament tan freqüents de matrimonis, bateigs, enteraments, i altres semblants, executats contra conviccions, en els quals pot al·legar-se el no dependir d'un sol i les desventatges legals que reportarien, encara que la major part de les vegades siguin excuses que causin pena per la poca consistència que tenen; n'hi ha una pila d'altres, en que l'acció i efecte no passa d'un mateix, on podria mos-

La nova planta dels catalans

trar-se la voluntat i el convenciment amb gran eficàcia, però que tampoc se fa.

Un d'aquests, en gran manera perjudicial per a que la veritat s'imposi, és el malentès respecte que es té per les coses religioses, que molts el fonamenten dient que s'ha de fer honor a les opinions d'altri pel respecte que desitgem per les nostres. Però això que seria molt bonic, encara que en absolut no és cert, tractant-se de les religions dogmàtiques, és del tot inacceptable. Primerament seria indispensable que estiguessin en iguals condicions que les demés opinions; que no tinguessin cap privilegi sobre els altres, i que els que les professen fossin igualment respectuosos per les diverses creences; lo que no cal dir si això succeeix. A més, no s'ha de confondre mai la superior noció del respecte de lo que ell creu, totalment distint i que no té cap raó d'ésser. I lo que se'n valen ells d'aquesta sumisa atenció pels actes de culte que molts tenen, i que pren tot el caràcter d'aquiescència; gairebé amb això en tenen prou; és el que volen. Que els importa que existeixin escrites grans i nombroses obres que hagin comentat la qüestió religiosa i posat l'origen en el seu verdader lloc del mite i la fàula; si són poc estudiades, si no penetren en la gran massa del poble. Lo que ells volen és que no hi hagi mostres clares de dissentiment; que no es dongui escàndol que els que coneixen l'origen de la superstició es callin davant d'ells. No els preocupa molt que es donguin mitings foribunds i cridaners que a l'endemà ningú se'n recorda; el que els té compte, és que les persones tingudes per sensates i instruïdes no facin cap demostració, o ajupin la testa, en els actes de presència; immediats, en que's trobin, puix aquesta deferència és el seu millor sostèn i apoi, i ho saben prou que és el que causa més efecte en el públic, el que més imposa. Sempre que es produeix algun petit escàndol d'aquesta naturalesa, veureu amb quina cura l'atribueixen als ignorants, als descarnats, i com recalquen bé que les persones ben educades, instruïdes no ho fan això, i tenen raó. Molts encara que sàpiguen que es representa una farsa, entenen que s'han d'imposar una respectuosa tolerància perquè es creuen que això els correspon per a mantenir la seva personalitat, per no faltar a les conveniències socials, per pusilanimitat o covardia, i forces vegades per no estar en la plenitud d'independència intel·lectual. Però és veritat que si molts dels que senten un impuls de rebel·lar-se no posseeixen molta cultura, en canvi tenen la condició del seu esperit lliure que no val pas poca cosa. I no és precisament que es tingüés de posar en actitud de violència a tothora, ni a propòsit de qualsevol motiu mostrar-se incorrecte, sinó fent honor a les pròpies conviccions, no fer més de lo que se l'obliga, no tenir més respecte que l'estricta que en cada cas l'imposa la llei, així en lo referent a relació personal de pura presència o en el conversar, com en l'escriure, que sembla no fóra pas molt sacrifici. Seria ben necessari que tots els que s'han emancipat de la superstició i estan convençuts del dany que

causa, no s'accontentessin de manifestar-ho tan platonícament, sinó que haurien de procurar, en tot moment, de donar-ne l'impressió de que és així, de que no creuen, que no li tenen cap temor ni respecte, que se'n burlen i que això transcendís al públic, que aquesta actitud fos sempre ben inequívoca i decidida i podria veure's com donava més bon resultat aquesta propaganda per l'exemple, que tots els escrits i perorates que es puguin fer.

Resumint, no hi ha res que convingui més a la religió que el comportament de certes persones que tenen alguna significació política o social conegudes per lliberals e incredúles, que tota acció d'acatament i reverència per les coses que diuen ésser-ne contràries. La major part del poble, que és poc donat a operacions mentals i a estudis de crítica religiosa, se atent, per a judicar de les coses, més que a res més, a les actituds que prenen els altres, en especial aquells a qui atribueix alguna superioritat. Per això que de desitjar que prenguéssim com un de fóra el fer pública i ostensible la nostra manumissió, i deslliurar-nos d'un respecte que és utilitzat com excel·lent arma contra nosaltres mateixos per la reacció.

LL. PUJOL MASSAGUER

REPICS

Les Diputacions castellanes s'han dirigit a les de Catalunya demanant—per l'amor de Déu—que acceptin l'autonomia que «bonament» està embasant la Comissió extra parlamentària presidida per En Romanones.

Naturalment, els catalans han contestat que «naranjas!». Que, tot lo que no sigui una cosa integral, no ens interessa.

I com que l'Estatut que ens volen regalar els fracassats polítics és obra filla d'un coix... és clar, no s'aguanta.

I com que no s'aguanta, no la volem.

Tant ben regada, tant ben cuidada, molt serà que no tregui brotada.

El pròxim dia 26 és l'Assemblea de representants dels municipis de Catalunya.

Serà aquell un dia de gran festa per a Barcelona; una festa d'una importància com mai se hagi donat en la història de la nostra terra.

El cap i casal de la nostra pàtria bategarà aquell dia amb la voluntat unànim de tot el país.

Tots els ciutadans hem d'aprestar-nos a rebre als forasters d'una manera digna.

Apreciables mantegaires: Mireu d'estar ben proveïts de banderes, aquell dia.

En la darrera Junta general de la «Lliga Regionalista», En Ventosa va assegurar que la vegada que's tornarien a reunir seria per a consagrar la consecució dels ideals de tota la vida.

I aleshores, com que ja no tindrà raó d'ésser, la «Lliga» es disoldrà.

O això, o tots els socis convertir-se en redactors de la Gasetta Oficial.

Llegeixo: «Demà en la Societat X, de Gràcia, tindrà lloc una conferència sobre els Drets de la Dona».

Serà qüestió de anar-hi.

Tinc ganes de sapiguer si entre els drets de la dona hi ha el dret de fer la santíssima als catalans amb cuplets intempestius com fa la Mary-Focela.

Continuen éssent bastant nombroses les detencions de ciutadans pel sol fet de cridar «Visca Catalunya!».

En canvi certs elements disfregats de per sona que, no sols criden, sinó que enguanyen tres quan els hi plau, no són mortificats lo més mínim.

Val la pena d'apuntar tot això en el memorial d'agravis.

I pensin els valents inconstituts que a cada focinet li arriba el seu Sant Martí.

Ara que—més que mai—tots hauríem d'anar a l'una, ara fem crisis fins dintre del Ajuntament. Ja deuen saber que don Miliano ha dimitit el càrrec de President de la Comissió de Hisenda.

I tot per no volguer donar «aguinaldo» als pobres empleats.

Es lo que deia un brigada:

—Ratal... ronyols... Així els brillants se't tornin puces!

Segons projecte dels extra parlamentaris, els catalans podran escriure tots els documents oficials en el nostre idioma... amb l'obligació d'acompanyar-hi la traducció castellana.

Vaia una murgal...

No seria més senzill que a Madrid tinguessin un traductor del Govern que els hi anés fent la versió de tots els papers que els convingués conèixer.

Precisament, ja el tenen: Aqueix traductor podria ésser En Salvatella.

La passa. El bolxeviquisme ha tret les urpes a l'Argentina.

Després d'una declaració de vaga general, els carrers de Buenos Aires han sigut teatre de greus tragèdies, havent durat alguns dies les lluites formidables entre la «chusma encanallada» i la força pública.

Aconsolem-nos pensant que això només és el començament del drama.

I diguem als pobles neutres:

—Ya se irán ustedes jaciendo!

Entre el pare confessor i l'esposa penitent

—L'estima molt vostè an el seu marit?

—Molt.

—No li ha fet mai cap infidelitat?

—Només una.

—Només una?

—Només una... però fa tres anys que dura.

AVIS

Queda AGOTAT completament

ALMANAC

DE

La Campana de Gracia

per a l'any 1919

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8